

SADRŽAJ:

UVOD	1
1. OSNOVNI AGREGATI	2
2. BRUTO DRUŠTVENI PROIZVOD	Error! Bookmark not defined.
3. TRŽIŠTE RADA	Error! Bookmark not defined.
4. PONUDA RADA: KOLIKO JE STVARNO NEZAPOSLENIH?	Error! Bookmark not defined.
5. UZROCI NEZAPOSLENOSTI	Error! Bookmark not defined.
6. NEZAPOSLENI – RESURS ILI SOCIJALNI PROBLEM?	Error! Bookmark not defined.
6.1. ZAPOSLENOST – NEZAPOSLENOST	Error! Bookmark not defined.
6.2. NETO PLATA I ZVANIČNA STOPA NEZAPOSLENOSTI	Error! Bookmark not defined.
6.3. MLADOST – PREDNOST ZA ZAPOSLENJE ILI ZA ODLAZAK?	Error! Bookmark not defined.
6.4. KVALIFIKACIONA STRUKTURA NEZAPOSLENIH	Error! Bookmark not defined.
7. PROBLEM ILI SUROVA REALNOST?	Error! Bookmark not defined.
7.1. TRAŽNJA ZA RADOM – KO IMA ŠANSU?	Error! Bookmark not defined.
7.2. TRAŽNJA ZA „RADOM NA CRNO“	Error! Bookmark not defined.
7.3. KORUPCIJA.....	Error! Bookmark not defined.
7.4. SIROMAŠTVO KAO POSLEDICA NEZAPOSLENOSTI	Error! Bookmark not defined.
ZAKLJUČAK.....	Error! Bookmark not defined.
LITERATURA:	Error! Bookmark not defined.

UVOD

Ekonomsko stanje u zemlji direktno utiče na nivo zaposlenosti, odnosno nezaposlenosti. Razumljivo, ekonomsko stanje određuje e odnose na tržištu rada i način njegovog funkcionisanja. Obzirom da je riječ o tržištu specifičnog faktora proizvodnje, klasične metode ekonomske politike za regulisanje odnosa na tržištu (preko ponude i tražnje) ne mogu se dosljedno primijeniti. Upravo zbog toga tržište rada zahtijeva poseban tretman prilikom postavljanja strategija, vođenja makroekonomske i sektorske politike, kao i posebnu strategiju i politiku rješavanja problema vezanih za njegovo funkcionisanje. Naravno, preduslov za to je ocjena ekonomskog stanja.

POZICIJA BIH U JUGOISTOČNOJ EVROPI, 2002.

Zemlja	% učešća u zbiru za Jugoistočnu Evropu			Koeficijent blagostanja	
	Teritorija	Stanovništvo	BDP 2002.	%DBP/%St.	%St./Ter.
Albanija	4	5	4	0.800	1.250
BiH	8	7	5	0.714	0.875
Bugarska	17	14	14	1.000	0.824
BJR Makedonija	4	4	3	0.750	1.000
Moldavija	5	7	1	0.143	1.400
Rumunija	37	38	39	1.026	1.027
Hrvatska	9	7	20	2.857	0.778
SiCG	16	18	14	0.778	1.125
Republika Srpska	4	2.5	1.4	0.560	0.625
Ukupno	100	100	100	1.000	1.000

1. OSNOVNI AGREGATI

Zapošljavanje je trošenje čovjekove energije i vremena u procesu preizvodnje. To je radni input u privredi, a u ekonomiji ovaj pojam opisuje stvaranje svih onih dobara i usluga koji po definiciji ulaze u društveni proizvod. Suština zapošljavanja kao proizvodne aktivnosti je činjenica da njime izvođač dobija pravo na dohodak – nadnicu.

Zaposlenost (fond) se može mjeriti kao broj osoba koje imaju posao.

Zapošljavanje (tok) je minimum ponude rada i tražnje trda. To je broj radnika koji poslodavci traže ili broj radnika koji mogu da rade za datu nadnicu.

Ponuda rada utoliko je jednaka „radnoj snazi“ – ukupnom broju radnika koji hoće da zarade dohodak, i ona je jednaka broju zaposlenih radnika plus oni koji mogu da rade ali s obzirom da ne mogu da nađu posao, su nezaposleni. W. Brown smatra da „osoba se smatra nezaposlenom ako nema posao i aktivno ga traži... ljudi koji nemeju posao niti gatraže su „obeshrabreni radnici“ i ne ubrajaju se u radnu snagu.“¹

1. **Puna zaposlenost** postoji onda kada svi koji a) imaju znanja/vještine i b) žele posao su zaposleni.

2. **Frikciona nezaposlenost:** proizvodne mogućnosti društva tada su potpuno iskorišćene i nezaposlenost je naminimumu *frikcione nezaposlenosti* – privremeno su nezaposleni samo oni radnici koji prelaze s jednog na drugi posao (oko 5-6% ukupne radne snage). Održavanje zaposlenosti na ovom frikcionom minimumu vezuje se i za stopu nezaposlenosti koja ubrzava inflaciju.

3. **Struktura nezaposlenosti:** na kratak rok stok kapitala je fiksna, i to je gornja granica ponude rada koju jedna privreda može apsorbovati na kratak rok. Ukoliko raspoloživa ponuda rada nadmaši ovu granicu tada se javlja *strukturna nezaposlenost* koja se može umanjiti ili otkloniti: a) promjenama u strukturi ili veličini stoka kapitala; b) promjenama kvaliteta ponude rada koja se razlikuje od kvaliteta tražnje za radom kroz obrazovanje, kvalifikacije/prekvalifikacije i prostorno realociranje.

4. **Nedovoljna zaposlenost** ne mora se ispoljiti u formi *otvorene nezaposlenosti*. Nezaposlenost se na mnogo različitih načina može prikriti: a) potencijalni radnici mogu biti potpuno izvan ponude rada, jer su „penzionisani“, „kućne pomoćnice“, „studenti“, mogu početi da rade ukoliko se tražnja za radom poveća (tzv. „obeshrabreni

---

¹ W. Brown, MACROECONOMICS, Prentice Hall, 1988., str. 17.

radnici“) za koje je teško ustanoviti koliko se ljudi nalazi u pojedinim kategorijama nezaposlenosti; b) radnici i dohoci mogu biti podijeljeni na pojedine radnike i to tako da svako radi manje sati, dana, ili manje intenzivno (dioba posla u poljoprivredi zbog viška ponude rada, kada je ograničena ponuda zemlje); c) „nedovoljna zaposlenost“ u

---- **OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

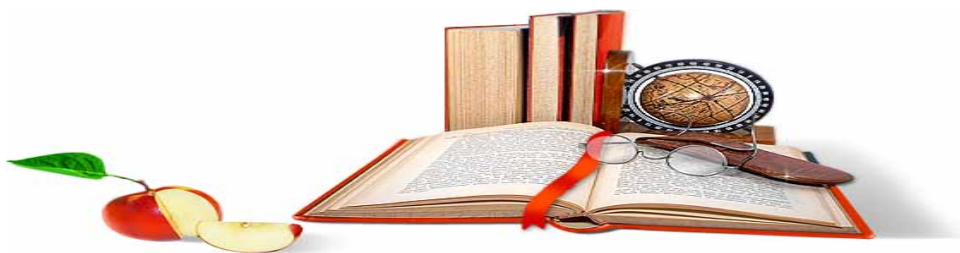
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

5.

6.